

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาภาพลักษณ์เรือนจำของกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) หน่วยการวิเคราะห์ (Unit of analysis) คือ ญาติผู้ต้องขัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคลของญาติผู้ต้องขัง ได้แก่ ระดับการศึกษา ภูมิภาค อาชีพ ความสัมพันธ์กับผู้ต้องขังและจำนวนครั้งในการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังที่มีต่อภาพลักษณ์เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
6. การนำเสนอผลการวิจัย

รายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัยแต่ละหัวข้อมีดังต่อไปนี้

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยศึกษาหลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยของนักศึกษาด้านแนวคิดเกี่ยวกับทัศนะ แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด และแนวคิด

เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ ตลอดจนศึกษาโครงสร้าง อำนาจอานัติ และภารกิจของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการในการสร้างข้อคำถาม และคำเนิการสร้างแบบสอบถาม พร้อมทั้งเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชา ความสอดคล้องของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ เพื่อเป็นการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) นำมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่า IOC ซึ่งแต่ละข้อมีค่ามากกว่า .60 ขึ้นไป

2.4 นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับญาติผู้ต้องขังที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นญาติผู้ต้องขังที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี รวม 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbachs alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.850

2.6 จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ญาติผู้ต้องขังที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังในเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ช่วงเดือนตุลาคม 2549 ซึ่งมีญาติผู้ต้องขังไปเยี่ยมผู้ต้องขังวันละประมาณ 100 - 150 คน จากการสำรวจในเดือนกันยายน 2549 มีญาติผู้ต้องขังไปเยี่ยมผู้ต้องขังที่เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา จำนวน 2,352 คน และที่เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3,530 คน

2. **กลุ่มตัวอย่างที่ใช้**ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ **ญาติผู้ต้องขังที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง**ในเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ระหว่างเวลา 09.00 - 15.00 น.

3. สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เรือนจำละ 5 วัน วันละ 20 คน จำนวน 100 คน รวมทั้ง 2 เรือนจำ ได้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเรื่อง การศึกษาภาพลักษณ์เรือนจำกลาง พระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา อาชีพ ความสัมพันธ์กับผู้ต้องขังและจำนวนครั้งในการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และเติมคำให้สมบูรณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาพลักษณ์เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง คือ 1) ด้านกายภาพ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้าน การประชาสัมพันธ์ และ 4) ด้านสวัสดิการเรือนจำ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ

สำหรับแบบสอบถามภาพลักษณ์เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัด พระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ของ ลิกีร์ท (Likert) จำนวน 40 ข้อ ซึ่งกำหนดค่าระดับ ดังนี้

ระดับทัศนะ	แทนค่า
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ	1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาเรือนจำ ความประทับใจ และสิ่งที่ควรปรับปรุง เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และ เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยแล้วนำมาแปลผลในรูปตาราง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงผู้อำนวยการเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และผู้อำนวยการเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อติดต่อประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยประมวญวางแผนการเก็บข้อมูลร่วมกับผู้วิจัย ดังนี้

2.1 คัดเลือกผู้ช่วยวิจัยที่มีความรับผิดชอบ จำนวน 5 คน จากเจ้าหน้าที่เรือนจำกลาง พระนครศรีอยุธยา โดยเป็นผู้ช่วยวิจัยในการแจกแบบสอบถามกับญาติผู้ต้องขังที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังที่ เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 ประชุมเกี่ยวกับเนื้อหาและวิธีการแจกแบบสอบถาม เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ เดียวกัน พร้อมทั้งนัดหมายวันและเวลาแจกแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ ได้แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์ จำนวน 200 ฉบับ นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดวิธีการ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์จำนวนสถิติการบรรยายของข้อมูลต่าง ๆ ในแบบสอบถาม ในตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ระดับทักษะของญาติผู้ต้องขัง ต่อภาพลักษณ์เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. แบบสอบถามปลายเปิด ทำการวิเคราะห์เนื้อหาตามลำดับความสำคัญ สรุปประเด็น เพื่อนำเสนอ

การนำเสนอผลการวิจัย

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ขั้นตอน ในรูปตารางประกอบการแปลผลเป็น ความเรียง คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของญาติผู้ต้องขังที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังใน เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของญาติผู้ต้องขัง ต่อภาพลักษณ์เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ หัสนะของญาติผู้ต้องขังต่อภาพลักษณ์เรือนจำกลาง
พระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ เบสท์ (Best.
1970 : 190) มีเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.00 - 4.00	หมายถึง	การมีภาพลักษณ์มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.00 - 2.99	หมายถึง	การมีภาพลักษณ์ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.99	หมายถึง	การมีภาพลักษณ์น้อย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาเรือนจำ ความประทับใจ และสิ่งทีการปรับปรุง
เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา